

Росовецький

Станіслав Казимирович

1945–2022

Творча спадщина письменника

Вибране

До 80-річчя

РОСОВЕЦЬКИЙ
Станіслав Казимирович

1945–2022

Творча спадщина письменника

Вибране

Київ – 2025

Три п'єси про Шевченка

«Шевченко під судом»

«Останнє Шевченкове колядування»

«Київські мрії про Кобзаря 1859 року»

Росовецький С. К. Три п'єси про Шевченка: Збірник [Київські мрії про Кобзаря 1859 року; Останнє Шевченкове колядування; Шевченко під судом]; Післямова: Г. Мережинська. Київ: ФОП Саломатін Сергій Миколайович, 2024. 392 с. URL: https://www.rosovetskyi.com/try_pjesy_pro_shevchenka/

«П'єса Станіслава Росовецького (ім'я добре знане в літературознавстві та фольклористиці) «Шевченко під судом» (2004, 2007) виламується з устадених у вітчизняному письменстві канонів».

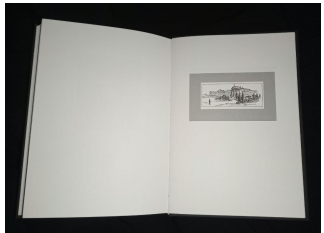
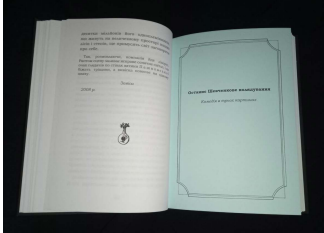
«Шевченко під судом» тримає в напрузі до самого фіналу, коли неочікувана розв'язка – своєрідна родзинка п'єси – якщо не шокує глядача, то принаймні дивує. Важливо, що автор потурбувався про сприйняття твору саме глядачем – як вистави, а не п'єси для читання, драматичної поеми. Продумані декорації, сценічні костюми, мізансцени – усе це говорить про необхідність світла рампи для належного поцінування художнього задуму драматурга».

Професор Олександр Боронь

Тарас Шевченко під судом драматурга // «Слово і Час», 2010. № 10.

Три п'єси про Шевченка

**«Шевченко під судом»
«Останнє Шевченкове колядування»
«Київські мрії про Кобзаря 1859 року»**

«Творчість Станіслава Росовецького високо оцінили критики, читачі. Письменник став лауреатом Конкурсу «Коронація слова» у 2006-2007 роках за драму «Шевченко під судом». Твір органічно увійшов у сучасну художню Шевченкіану, демонструючи нові можливості дискурсу, підходи до прочитання знакової постаті у національної культурному контексті й філософському ракурсі».

к.ф.н. Леся Сидоренко

«Шевченко під судом» Станіслава Росовецького: новаторські стратегії авторефлексії літератури // Проблеми ідентичностей у сучасній українській літературі: виміри «Коронації слова». Чернівці: Букрек, 2018. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/713404/1/koronatia2%20%281%29.pdf>

«...у п'єсі С. Росовецького не знайдемо звичної хрестоматійної чи бодай відомої освіченої людині канви життя і творчості поета – зовсім навпаки: оригінальний сюжет дав змогу авторові наситити твір абсолютно незваними фактами з часів Шевченкової сучасності, увести численних дійових осіб...»

«Попри комічність низки сцен, перед нами розігрується жорстокий фарс: автор кпить над своїми дійовими особами, над глядачем – його заклішованим сприйняттям Шевченка, зашкарублістю мислення, нав'язливою ритуальністю пошанування. Недвозначно зображено фальш і брехливість, натяком подано те істинне, що, на думку драматурга, мусить бути домінантним у нашому розумінні Шевченкових творів, його біографії...»

Професор Олександр Боронь

Тарас Шевченко під судом драматурга // «Слово і Час», 2010. № 10.

Шевченко між світами

«Безсумнівно, вдалою є й назва роману – «Шевченко між світами», бо вона прямо відповідає загальному змістові (сюжетові) роману, присутньо визначає організацію надто динамічного і своєрідного хронотопу в усьому творі, а разом із указаним жанровим визначенням «пояснює» чи мотивує особливості реалізації в романі явищ документальності й домислово-вимислових, у т. ч. фантастичних, операцій».

Професор Володимир Поліщук

Особливий роман про Шевченка // «Шевченків світ», 2024. Вип. 17

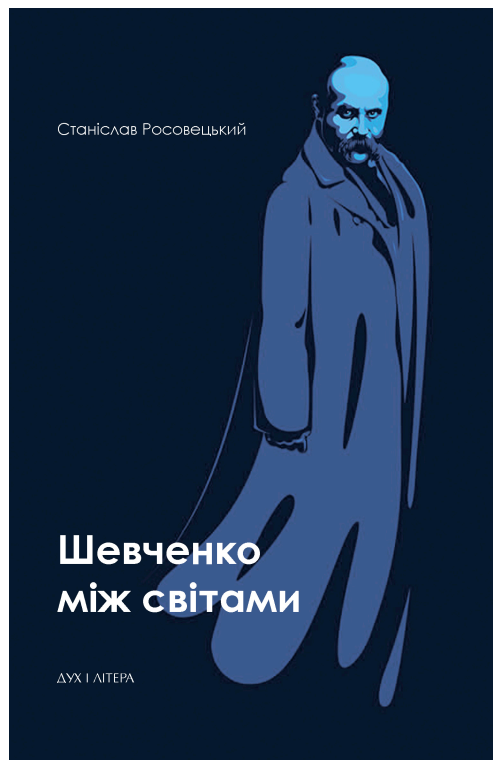
Ескіз обкладинки С. К. Росовецького

Шевченко між світами

«Роман можна назвати інтелектуальним, і така його ознака забезпечена передовсім відомою ґрунтовною й різнобічною ерудицією С. Росовецького, зокрема в царині шевченкознавства і – ширше – літературознавства, релігієзнавства, міфології, фольклористики, філософії, загальних принципів побудови художнього твору тощо. Означені характеристичні риси, до яких, звісно, треба додати й густий «інгредієнт» фантазійності, роблять роман «Шевченко між світами» справді цікавим твором».

Проф. Володимир Поліщук

Особливий роман
про Шевченка //
«Шевченків світ»,
2024. Вип. 17.

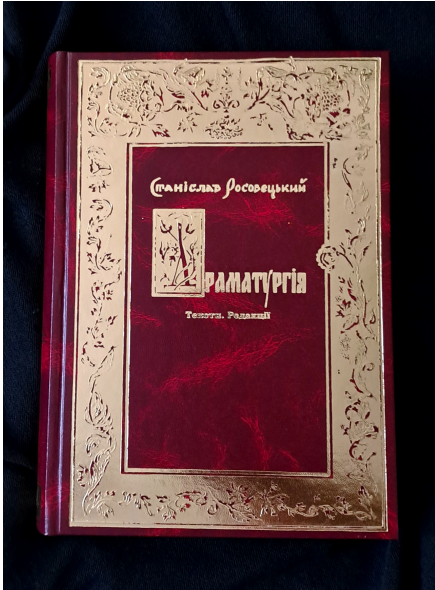
Росовецький С. Шевченко між світами. Біографо-фантастичний роман. Київ: Дух і Літера, 2022. 328 с.

«Стимулом для написання творів стала зачарованість автора складністю фігури класика й відчуття необхідності пошуку нових інтерпретацій, потреби налаштувати діалог із сучасним читачем, зануреним у драматичні сумніви й пошуки перехідного часу. До кола новаторських та експериментальних художніх творів належать: трагіфарс «Шевченко під судом» (лауреат премії «Коронація слова»), лірична комедія «Київські мрії про Кобзаря 1859 року», фантастичний роман «Шевченко між світами». Показовим є сам вибір жанрів, що розкриває авторську інтенцію на нове бачення, саме на гру з каноном, на актуалізацію читача, провокацію, на апофатичне утвердження значущості фігури класика».

Професор Ганна Мережинська

Шевченкіана Станіслава Росовецького: художні стратегії інтерпретації образу митця // Станіслав Росовецький: In memoriam. Колект. моногр. / Наук. ред. О. В. Боронь. Київ: НАН України; ФОП Саломатін Сергій Миколайович, 2023. URL: https://www.rosovetskyi.com/stanislaw-rosovetskyi_in-memoriam/

Драматургія. Тексти. Редакції

«Актуальність дослідження зумовлена художньою цінністю творів С. Росовецького, їх новаторським характером, включеністю в загальний контекст художнього оновлення літератури перехідної доби».

«Справжнє пошанування й дослідження художньої спадщини письменника ще попереду і становить актуальну наукову задачу».

Професор Ганна Мережинська
Метадискурс творів
Станіслава Росовецького //
Станіслав Росовецький: In
memoriam...

Росовецький С. К. *Драматургія. Тексти. Редакції*: Збірник п'єс; Післямова Г. Мережинської. Київ: ФОП Саломатін Сергій Миколайович, 2024. 960 с. URL: <https://www.rosovetskyi.com/dramaturgija-ukr/>

«Мабуть, в умовах глобальної культурної кризи саме література стала ефективним каналом зв'язку з сучасниками і дозволила інтелектуалу змоделювати діалог, поставивши найактуальніші питання, відкривши можливості для оновлення самого мистецтва слова. Лише в 2000-ні письменник став лауреатом премій вітчизняних та зарубіжних конкурсів: «Коронація слова» (2007), «Велика сцена» (2011), «Дні фантастики у Києві» (2010), «Книга року ВВС» (2009), «Найщасливіший день» (2012)...

Професор Ганна Мережинська
Метадискурс творів Станіслава
Росовецького // Станіслав Росовецький:
In memoriam...

С. К. Росовецькому «...не бракує своєрідного театрального ігрового інстинкту».

Віталій Жежера
«Критика», 2024. № 9–10.

Драматургія. Тексти. Редакції

«У творах С. Росовецького відобразився найширший спектр інтерпретацій образу митця, трансформацій образів знакових фігур, роздумів про роль літератури в культурному житті».

«...зауважимо, що твори побудовані за принципом подвійного кодування і читачі різних культурних рівнів отримують свій код інтерпретації. Одних приваблює незнайомий фактаж, швидкий розвиток інтриги, пригоди, підвищена театральність дії, а інших – інтелектуальна інтрига, тонка гра підтекстів, парадоксальність мислення митця».

Професор Ганна Мережинська

Метадискурс творів Станіслава Росовецького // Станіслав Росовецький: In memorem...

«У п'єсах «Погашені зорі» і «Петроній Янусович» центральною стає проблема «митець і влада». Вона розростається до більш широкого аспекту метатеми – «митець і історія, незборимий хаос фатальних подій». І одночасно абстрагується до вічного конфлікту світлих і темних сил, причому полем боротьби стає і соціум, і, за бароковою традицією, душа людини».

Професор Ганна Мережинська

Метадискурс творів Станіслава Росовецького // Станіслав Росовецький: In memorem...

П'єси про письменників

Фото Ю. Дядишевої-Росовецької

«Станіслав Росовецький щасливо поєднав дар видатного вченого і талант письменника-новатора. Можливо, одним із орієнтирів такого синтезу стали для митця «неокласики», науковці і поети, яким він присвятив дві свої п'єси – «Погашені зорі. Сумна комедія про київську інтелігенцію» та «Петроній Янусович»».

Професор Ганна Мережинська

Метадискурс творів Станіслава
Росовецького // Станіслав
Росовецький: In memoriam...

«Поки сучасні письменники скаржаться на сучасних режисерів, а сучасні режисери обирають перевірену класику, потроху з'являються хороші книжки, наповнені якісною драматургією, серед яких збірка п'єс Станіслава Росовецького про письменників (2016)».

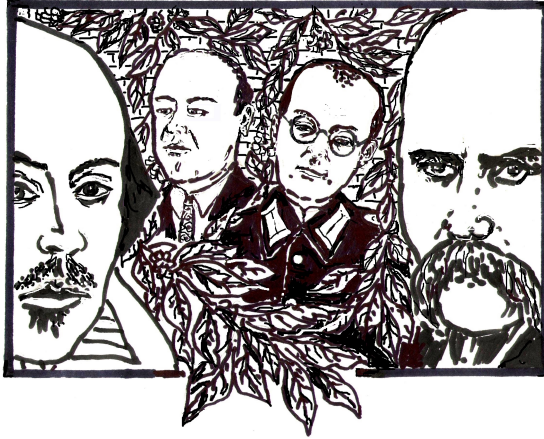
«Художня обробка біографій видатних людей у виконанні С. Росовецького приваблює багатством тематичних відтінків: біографічна драма є інтелектуальною завдяки підключенню до історичних пластів, що прозирають попри театральну специфіку, етичною завдяки підключенню до архаїчного міфу з його трагічним тоном і вічним самовідтворенням».

«Біографія Тараса Шевченка показана в тексті не безпосередньо, а через мікронаративи, через образи звичайних містян, чії діалоги пересіяні фантазіями, плітками, відвертими вигадками, через фрагменти їхніх приватних біографій – ось драматургічне рішення, що дивує витонченістю і делікатністю. А притчевість сюжету, відкритий фінал, явлення Шевченка як дискурсу, а не як людини – ось ознаки інтелектуального письма, що є рідкісним явищем в українській драматургії, та й сучасній літературі загалом».

Професор Мар'яна Шаповал

«Синопис», 2020. № 1.

П'єси про письменників

Росовецький С. П'єси про письменників [Шекспір як ви та я. Комедія в трьох актах; Київські мрії про Кобзаря 1859 року. Лірична комедія в трьох актах; Погашені зорі. Сумна комедія про київську інтелігенцію; Петроній Янусович. Жорстока гра на дві дії, чотири картини]; післямова М. Шаповал. Київ: SELENA: ФОП Росовецький-Гіндіч О. С., 2016. 330 с. URL: <https://www.rosovetskyi.com/pyesy-pro-pysmennykiv/>

«Майстерність автора розглянутих п'єс полягає в умінні поєднати інтелектуальний, біографічний, етичний пласти у спільному текстуальному полотні гостросюжетної драматургії, якою є п'єси про неокласиків. Це, здавалося б, здійснення неможливого – поєднання інтелектуалізму з фор-сованою динамікою подій у жанрах драми. Їх можна прочитувати багатократно, кожного разу виявляючи для себе новий інтертекстуальний закрут, нову джерельну основу. Перед нами справді «відкриті твори» (У. Еко), хоча формально п'єси тяжіють до закритої «аристотелівської» драматургічної структури. Відкритість тексту тут вертикальна, полягає вона в рівнях прочитання, у діалозі з драматургом і глядачем, у розшифруванні біографічних рушіїв дії, що в тексті означено лише натяками».

«У проаналізованих п'єсах С. Росовецького художня біографія інтелектуала або є безпосереднім предметом зображення, або постає через дискурс пересічних персонажів, чия мікронарація вияскравлює постать інтелектуала надзвичайного масштабу. Крім того, інтелектуальна тональність п'єс твориться зображенням екзистенційного конфлікту, побутово-історичного контексту, уведенням філологічного дискурсу персонажів-письменників, репліками фантастичних і гротескових акторів, притчевістю сюжету та енігматичною інтертекстуальністю мотивів».

Професор Мар'яна Шаповал
«Синопис», 2020. № 1.

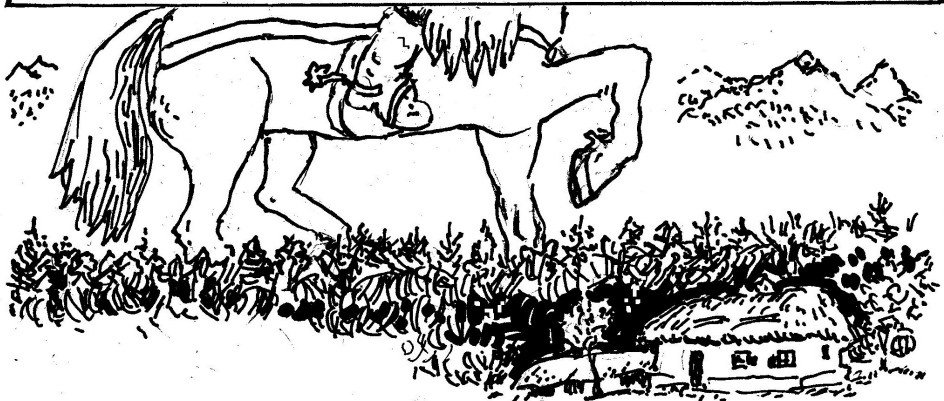
Билини

Це збірник науково-художніх реконструкцій давніх билин київського циклу, втрачених скарбів української культури. В Україні билини звучали ще в XVI столітті – тож чи не такими, як у цій книжці, вони були?

Див. також: Телеінтерв'ю зі Станіславом Росовецьким та Олександром Хмельовським «Билини давньокиївські» – на Старокиївській горі, над фундаментом Десятинної церкви в Києві // UA: «Культура», 5 вересня 2017. 10.00. URL: https://www.rosovetskyi.com/bylyny_film/

Билини

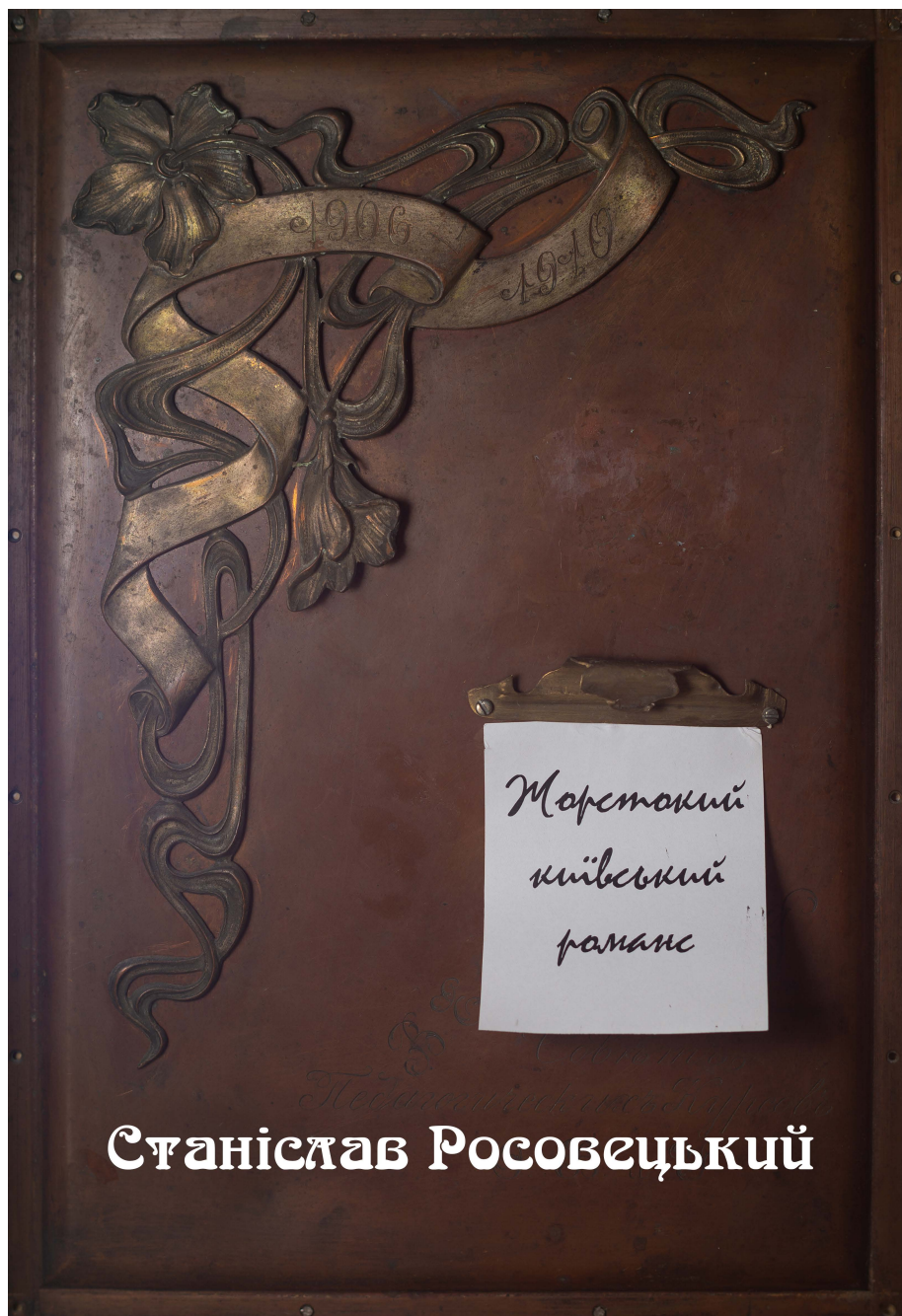

СВЯТОГОР І ВАГА ЗЕМНА

Росовецький С. К. Билини давньокиївські: Реконструкції-переклади фольклориста С. Росовецького / під редакцією поета О. Хмельовського. Київ: SELENA, 2016. 170 с. URL: <https://www.rosovetskyi.com/bylyny/>

Жорстокий київський романс

Росовецький С. К. Жорстокий київський романс: Роман. Київ: ФОП Саломатін Сергій Миколайович, 2024. 398 с. URL: https://www.rosovetskyi.com/zhorstokyi_kyivskyi_romans/

Жорстокий київський романс

Знімальна група другорядного каналу столичного телебачення працює над сюжетом про щотижневі чаювання відомої балерини з немолодими вже київськими інтелігентами. Тридцятилітній тележурналіст Саливон замислюється над тим, які реальні людські стосунки ховаються за цим зовнішньо гламурним чотирикутником. З'ясовується, що реальні життєві перипетії виявляються набагато цікавішими за його попередні здогадки. Поступово він уже сам занурюється в складні взаємини Маргарити та її друзів. А між тим в основну дію роману втручається політична, а згодом і міжнародна криза.

Текст, жанр якого автор визначив як любовний роман із домішкою політичного, було написано в 2012 році.

A handwritten signature in black ink, appearing to be the name 'Salyvone'.

Помста першодрукаря

«Фабульний час академічних романів – сучасність. Ця особливість їх текстів дозволяє спеціалістам з історії педагогіки трактувати академічні романи як художні дослідження певних етапів у розвитку конкретних університетів або вищої освіти країни в цілому. У цьому сенсі роман С. Росовецького є помітним літературним твором».

К.ф.н. Оксана Блашків

Історичні перипетії крізь призму українського університетського роману <https://czasopisma.uph.edu.pl/conversatorialiteraria/article/view/638/561>

«...“The Revenge of the Printer” (2009) by Stanislav Rosovetskyj, which is generically perceived as a historical, adventure, detective, and mystic novel featuring an academic as its protagonist, is a vivid example of the Ukrainian invariant of the academic novel. Moreover, the protagonist – a history professor – is presented in unique historic circumstances and in a peculiar cultural climate which makes him an interesting character for study within academic discourse».

Associate Professor Oksana Blashkiv

Intellectuals in the face of historical turmoil: “The revenge of the Printer” by Stanislav Rosovetskyj as academic fiction // Наукові записки ХНПУ ім. Г. С. Сковороди. Літературознавство. Вип.3(93). URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/dd846ff7-6524-4249-8234-8d78a83abfff/content>

Помста першодрукаря

«У творі “Помста Першодрукаря” йдеться, в основному, не про університетських професорів, але його образи-персонажі прописані в найкращих традиціях академічного роману та із значною часткою іронії або сатири».

К.ф.н.Оксана Блашків

Історичні перипетії крізь призму українського університетського роману <https://czasopisma.uph.edu.pl/conversatorialiteraria/article/view/638/561>

Росовецький С. К. Помста Першодрукаря: роман. Київ: Гамазин; Зелений пес, 2009. 240 с. (Серія «VIP-зона»). URL: https://www.rosovetskyi.com/pomsta_pershodrukara/

Неймовірне відкриття в київських печерах

Росовецький С. К. Неймовірне відкриття в київських печерах: Фентезі для підлітків у стилі київ-панк. Київ: ФОП Саломатін Сергій Миколайович, 2022. 196 с. URL: <https://www.rosovetskyi.com/pidzemia/>

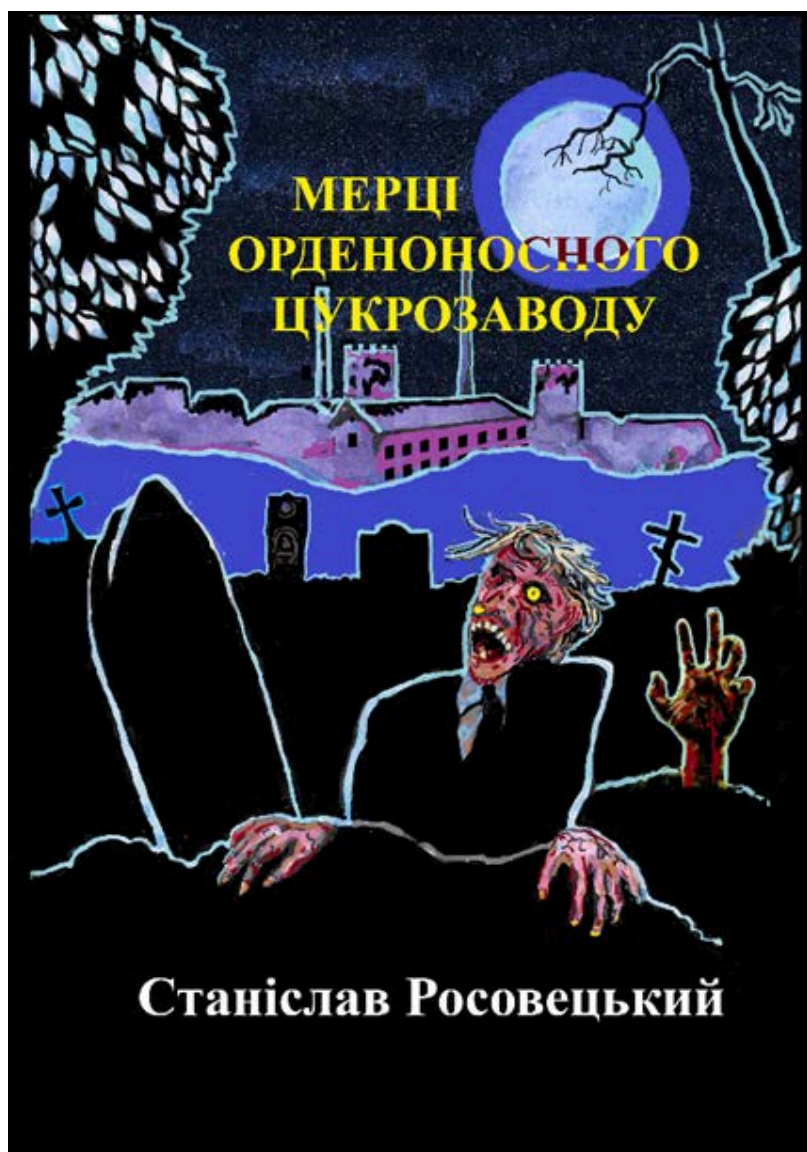
Неймовірне відкриття в київських печерах

Двоє наших сучасників-підлітків знаходять прихований більше ніж тисячоліття тому, небезпечний світ буквально під ногами: у печерах під київськими пагорбами. Це – загрозлива для друзів цивілізація довгожителів, представників альтернативної історії, які початково збиралися лише пересидіти правління нападника та братовбивці Володимира, уцілілі жертви міжкнязівської та міжрелігійної ворожнечі, що живуть за дохристиянськими законами. Фантастична ризикована пригода з елементами біопанку про зловісне вітчизняне підзем'я з переливчастим джерелом та особливою зброєю.

Мерці орденоносного цукрозаводу

Жахи / Фентезі / Сатиричний роман

Росовецький С. К. Мерці орденоносного цукрозаводу. Роман. Київ: ФОП Саломатін Сергій Миколайович, 2025. 401 с. URL: <https://www.rosovetskyi.com/mertsyi-ordenonosnogo-tsukrozavodu/>

Мерці орденоносного цукрозаводу

Жахи / Фентезі / Сатиричний роман

З перших же сторінок читача захоплюють страшні та смішні, трагічні, а подекуди й раблезіанськи комічні події в одному з наших занедбаних містечок у дев'яності-нульові.

Попри жанрово обумовлене зловісне забарвлення оповіді (іноді з майже дюрренматівськими мотивами), навіть есхатологія авторського світу має оптимістичний відтінок.

Роботу над цим гротескним сатирично-фентезійним романом жахів було завершено 2013 року.

